

3. Sep. 1971

FAKTA

Dato:
3. Sep. 1971

Sidetal:
Rød blå bd 3 s. 24-29

Generelle kommentarer:
Bernard Bihari. Amerikansk læge
(1931-2010)
MacDonald Critchley. Britisk neurolog
(1900-1997)
Support Surface. Fransk
kunstnergruppe Support/Surfaces der
inspirerede Mertz og som delte hans
ideer om at dekonstruere maleriet,
udfordre udstillingssituationen og
kritisere institutionen. Gruppen var
udsprunget af studenteroprøret i Paris
i 1968, og deres revolutionære
tankegods var også lige Mertz'
boldgade.

TRANSSKRIFTION

3-9-71.

Farven har ingen betydning som koloristisk idee – kun som farve – som stof – materiale – maling –. En af ideens bestandele er at de to farver er rød - blaa - i deres reneste form, men hvilke rød og blaa er i forhold til ideen ligegyldigt. Farven skal ikke optræde som sprog – som symbol og derved som udtryk for dette eller hint, den skal kun bruges – der skal udføres en handlingsproces med den.

Det er den grundlæggende idee, men hvis farven er ligegyldig, ligesom deres indbyrdes forhold er det hvorfor udfører man dem saa ikke helt mekanisk, enten via en maskine, en sprøjte e.l ? (Det gør jeg i tilfældet med "bogen" hvor alle farvetryk skal være identiske). Maaske er det fordi jeg har en idee om at selve processen: at male kan have en eller anden betydning for ideen, maaske være et tilskud, en udvidelse – men hvilke? Dette at paafører farven en eller anden flade kan ikke være eller blive noget udtryk selvom man ville forestille sig det saa kan man ikke "ligge noget" i denne proces. Det er jo hellerikke expressivitet jeg er ude efter – tværtimod.

Det jeg kredser om maa være at i det øjeblik man er sig dette at male bevidst som en proces (afhængig af farves konsistens - fladens modtagelighed - penslens beskaffenhed og den menneskelige haand) - en handling som udføres indenfor et bestemt tidsrum, en handling som ikke har til formaal at udfører et mekanisk stykke haandværksmaling, men ene og alene paaføre et objekt en farve, vil denne handling, dette forløb af en proces gøre sig gældende i farvestoffets udseende. Ikke som udtryk – men som forskellige (gældende for forskellige processor) materialiteter – forskellige udseender. Dog ogsaa her gælder at det ene udseende ikke kan betragtes som værdifuldere end det andet. Naar dette udseende, disse variationer i stoflighedens optræden alligevel ikke har nogen værdi – og naar man ikke er ude efter en expressivitet hvorfor saa ikke ligesaa godt udfører denne bemaling rent mekanisk? Her maa vi vende tilbage til variations problemet – vi har slaaet fast at variationen i sig selv ikke kan tillægges nogen værdi – at der ikke er en variation som er værdifuld og en værdiløs – men dette at varierer kan maaske i sig selv have en værdi - hvilke?

Forestiller man sig en række "R+B" billeder udført fuldstændig mekanisk saaledes at de er helt identiske vil perceptionen hos beskueren sandsynligvis ikke naa ret meget længere end til den blotte konstatering af deres eksistens og denne eksistens multiplikation – staar beskueren derimod overfor en række "R+B" billeder alle malet med samme røde - blaa, men med større eller mindre variationer – "tilfældigheder" i udførelsen vil multiplikationsindtrykket ophæves og beskueren vil konstatere at han staar overfor en række forskellige "R+B" billeder. Disse perciperer beskueren selvfølgelig forskelligt og som en følge af denne

forskel vil perceptionen fører ind paa forskellige conceptioner (stadig væk maa understreges at den ene ikke er værdifuldere end den anden) hvorimod han ved de identiske billeder alene staar overfor en multiplikation af den samme conception. Det man giver plads til ved variationen er ikke et værdihieraki, men muligheden for forskellige – varierede conceptionsdannelser. Perceptionen dirigerer ikke i mærkbar udstrækning conceptionen, men er alene en mulighed for conception, som altid er ren subjektiv. Perceptionens realisering kan være et forsøg paa en sproglig dannelse, men da der her er tale om en proposition er det tvivlsomt om perceptionen kan aflæses som sprog og derved føre til den ønskede conception – eller rettere at kommunikationen naar frem til modtageren uden spild eller forvanskning.

3-9-71

Det er en kendsgerning at forskellige røde og blaa gør forskellige indtryk – perceperes forskelligt. Det som interesserer mig er: Kan man bruge bestemte farver i en bestemt hensigt og regne med denne hensigt naar beskueren?

Hvis jeg f.eks har den hensigt at fremstille et "R+B" billede der er fantastisk lyse og farvestraalende – fordi jeg vil give beskueren en følelse en forestilling om noget overvældende – en kraft, saa spænder jeg farven saa lyst op som muligt og giver den saa megen farvekraft som den kan bære –. Med denne kraft vil jeg meddele noget optimistisk – livsenergisk, men jeg kan ikke have nogen garanti for at beskueren danner sig saadanne forestillinger udaf hvad han ser. Sandsynligheden for at han kan danne sig helt modsatte forestillinger ubehag – irritation – kan han føle det han ser som værende anmasende, vulgært, banalt, kulørt, smagløst, uharmonisk – o.s.v – o.s.v

Hvilke forestillinger han danner sig ud fra hvad han ser er helt afhængig af hvem han er – det han er skaber hans forhold til de ting han ser, de ting som omgiver ham – tingene i sig selv kan ikke ændre nævneværdigt ved hans individualitet.

Et visuelt produkt – en visuel tilsynekomst har meget ringe muligheder for at kunne kommunikerer et bestemt budskab. Det er et spørgsmaal om billeder i det hele taget i sig selv er et kommunikationsmiddel. Er billedet da noget som gaar udenom intellektet og direkte til instinkter og sanser? Ligger der rent ud noget biologisk til grund for den visuelle perception?

“ – internal individual, idiosyncratic factors are present not only in people with pathological processes, but in everyone and probably play a role in all perceptual experience”

Bernard Bihari

“If one studies the comparative degree of response to different sense modalities, or set up competition between different modalities, then vision

almost universally comes out on top”

– ibid –

“Visual impression are dominant in the realm of the senses and they are not easily forgotten.”

Mac Donald Citchley

“Brain” (53)

Det er hvad et par videnskabsmænd siger. Det visuelle indtryk har større gennemslagskraft end det visuelle udtryks kommunikationsmuligheder, men dette betyder samtidig at den visuelle udtryksvilje ikke er identisk med det visuelle indtryk. Man kan med andre ord intet vide, med bestemt, om hvilke indtryk en visuel tilsynekomst vil fremkalde. De perceptionsområder man er fælles om er uhyre primitive, saasom at hvid er hvid og sort, sort, lige, lige, skæv, skæv, rød-rød – et kvadrat et kvadrat o.s.v Det er jo bl.a det som har gjort det saa overordentlig vanskeligt for publikum at “forstaa” abstrakt kunst – da de ikke her, som i den figurative havde noget fælles at lade sig lede af – nemlig den konventionelle praktisk og orienteringsmæssig betonedede synlighed af den omgivende verden. Den forestillingsløse kunst overlod helt beskueren til deres egne forestillingsevner. Her var ikke noget som blev fremstillet for dem – det som skulle fremstilles – (et “indhold”) maatte de selv sørge for. Den situation er det vitterlig den kunsten staar i idag. Mange muligheder for en bedring endsige en løsning af denne situation øjnes ikke. En kan dog skimtes (og er da ogsaa forsøgt af bl.a Joseph Kosuth og “Support - Surface gruppen) nemlig en parallelitet mellem, eller maaske en syntese, teori og praksis – et arbejde i praksis med visse systemer udgaet fra en særlig problematik (som R+B) som behandles teoretisk.

er kom med til et punkt, der er en
udvidelse - et tilskud i forhold til den
opgrundlæggende idee der man (mest!)
realiserer den. At have en lang række
variationer af ideen, udover den, om-
-kring den er det, men betydnings-
-løst og ander kun i kunst produkte-
-tion.

3-9-71.

Farven har ingen betydning som
kolonistisk idee - kun som farve - som
stof - materiale - maling. En af ideens
bestanddele er at de to farver er rød-
blau - i deres rene form, men hvilke red-
og blau er i forhold til ideen lige gyldige.
Farven skal ikke optræde som spray - som
symbool og derved som udtryk for et eller
eller hint, den skal kun bruges - der skal
udføres en håndlingsproces med den.
Det er den opgrundlæggende idee, men hvis
farven er lige gyldig, ligesom deres indbyrdes
forhold er det hvor farverne man dem
som ikke helt minimalistiske, en kan via en
maskine, en sprøjte e.l. (Det gør jo
i sig selv med "Bogen" hvor alle farve -
-tryk skal være i den hvide). Måske er det
for det der er en ide om at skabe proces-
-sen: at male kun have en eller anden
betydning for ideen, måske være et til-
-skud, en udvidelse - men hvilke?
Dette at prøver farven en eller anden
flade kun ikke være eller blive noget ud-
-tryk selv om man vil præstille sig det

de er helt i den henseende vil perceptionen hos
beskueren sondsynligt is ikke med ret meget
længere end til den blotte forståelse af
deres eksistens og den re eksistens multipli-
-tion - stærke beskueren derimod over for en
rette "R+B" billeder alle med stærke eller
somme rede - bloa, "Lid fældighed" i udprø-
mindre variationer - indtrykket om deres
-sen vil multiplikation indtrykket om deres
g beskueren vil forstå at han står
over for en rette forskellige "R+B" billeder.
Disse perceptioner beskueren selv fuldstændig per-
-skelligt og som en følge af den re ~~per-~~
forskellige vil perceptioner fører ind over
forskellige conceptioner (stærk veed man
undersøges at den ene ikke er veed-
-fuld og den anden) hverimod kan
ved de i den henseende billeder alene stærke
stærke over for en multiplikation af den
somme conception. Det man opfører
plads til ved variationer er ikke et
værdihierarki, men multipliciteten for pro-
-skellige - varierede conceptioner dannelsen.
Perceptionen dirigerer ikke i indtryk
indstrømning conceptionen, men er alene
en mulighed for conception, som altid
er van selvsagt. Perceptionens realisering
kan være et fuldstændig over en sproglig
dannelsen, men du der har ~~et~~ et helt
om en proposition er det dristigt
om perceptionen kan af deres som
strøm og derved fører til den enkelte
conception - eller rettere at kommu-

- Kulturen naar paa til med tusen inden
Spild eller forvanskning.

3-9-71

Det er en kendsgerning at forskel-
lige rædte og bloer giver forskellige indtrykke
- perceptiones forskellige. Der som interessær;
- mig er: Kun man bringe bestemte former;
en bestemt hen sigt af? regne med at denne
hen sigt naar beskueren hen sigt af forståelse af
Hvis f. eks. har den hen sigt af forståelse af
"R+B" billedet der er fantastisk lygt og farve-
-strouende - fordi f. eks. vil give beskueren en følelse
en forståelse af den overvældende - en kraft,
som spander sig over den som lygt og som
militært og giver den som nogen farve kraft som
den kan være - Med den re kraft vil f. eks.
med det mest optimistiske - livsenergi,
men f. eks. kan ikke have nogen garanti for at
beskueren dannet sig sandheden for at han
hvad han ser. Sandt og tydeligt for at han
kan danne sig helt med alle forståelser
i betragtning - irritation - han kan føle det han
ser som værende en masse, vildt, brudt,
konkret, smagløst, uharmonisk - o. s. v. - o. s. v.
Hvilke forståelser han dannet sig med for
hvad han ser er helt af hensigt af hvad
han er - det han er skaber hans forhold
til de ting han ser, de ting som omgiver
ham - tingene i sig selv kan ikke ændre
mange værdigt ved hans individuelle.
Et hurtigt produkt - en isuel til situationen
har meget ringe militært for at kunne

Kommunikativt et bestemt budskab.
Der er et spørgsmål om billeder;
der hele tuset i sig selv er et kommunikations-
- medlemsmiddel. Er billedet da noget som
- går uden om intellektet og direkte til instink-
- ter og sanser? Hvis der rent ud sagt
- biologisk til grund for den visuelle percep-
- tion?
"- internal individual, idiosyncratic factors
- are present not only in people with patho-
- logical processes, but in everyone and prob-
- ably play a role in all perceptual
- experience"

Bernard Bihard
"If one studies the comparative degree
of response to different sense modalities,
or set up competition between different
modalities, then vision almost univer-
- sally comes out on top"

— ilid —
"Visual impressions are dominant in
the realm of the senses and they are
not easily forgotten"
Mac Donald Crichton,
"Brain" (53)

Dette er hvad et par videnskabsmænd
siger.
Der visuelle indtryk har større op-
- nærmelseskraft end det visuelle indtryk
- kommunikationsmæssigt, men dette
- betyder som bekendt at den visuelle ind-
- tryk vælger i det er i den henseende
- det visuelle indtryk. Man kan med

andere ord i net vide, med bestemt hed, om
hvilke indtryk en visuel til sprog komst
vil fremkalde. De perceptions om vorder
man ~~er~~ er fælles om er i højre primitive,
sæson ud hvid er hvid og sort, sort, lige, lige
slør, slør, rød - rød - et kvadrant et kvadrant
O.S.V. Det er for bl. a. det som har opført
det som overordnet kunsthøjst for publikum
at "kunst" alskalt kunst - da de ikke
har som i den figurative handle noget
felles at lade sig lede af - nemlig
den konventionelle praktisk og orientings-
-mæssig betone synlighed af den den
omgivende verden. Den preskillinge lade kunst
overlød helt til skæbnen til ~~den~~ daes egne
preskillinge ermer. Her var ikke noget som
blev fremshillet for dem - det som skulle
fremshilles - (al "indhold") i ovte de selv
serge for.
Den situation er det litterlige kunst
stør i idag.
Manse muntlig heder for en bedring, antag
en ledning af denne situation effies ikke.
En kan dog skimtes (og er da og ser
forsøgt af bl. a. Joseph Beuys og "Support-
-Surface gruppen) nemlig en parallelitet mel-
-lem, eller måske en syntese, teori og prakt-
-sis - et arbejde i praksis med visse sag-
-stammer udgjort for en stor problematik
(som "R+B") som behandles teoretisk.